

КАНАДІЙСЬКИЙ ЄПАРХІЯЛЬНИЙ

ВІСТНИК

1

1948

Відсканував Василь Гаранджа

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

З НАГОДИ ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

До Високопреподобних і Всечесніших Отців і Всіх Вірних
Нашої Дієцезії

“Ідїть скоро і скажіть Його ученикам, що Він воскрес із мертвих і це попереджує Вас у Галилеї”
(Матей: 16, 17).

Дорогі в Христі,

Таку радісну вістку поручив Ангел проголосити жінкам, що раннім-ранком прийшли в неділю, щоб щераз помазати пахощами й олійками мертве Христове Тіло: “Ідїть скоро й скажіть Його ученикам, що Він воскрес із мертвих”.

Ця радісна вістка є повна глибини так сьогодні, як була вона майже дві тисячі літ тому. Вона відноситься до кожного з нас особисто, ця ангельська вістка звіщає нам повну Христову перемогу. А Христова перемога є нашою перемогу. Його свобода наша свобода. Його щастя, ласка й вічне життя, нашою ласкою, щастям і вічністю.

Вороги задумали розпяти Христа, вложити Його до гробу, привалити важким каменем і так знівечити Його місієне діло. Однак Христове посланництво не мало закінчитися жалюивою Голгофтою і зимним гробом. По Великій Пятниці і Великій Суботі прийшов для Христа радісний Великдень. Великдень став для Христа тріумальним походом, що перейшов у Його вознесення на небо, а відтак прославлення по правіці Вітця.

Христос став із гробу у повноті прославленого життя. Пововна злука душі з тілом усунула всі земські терпіння. Христове лице стало яснішим від сонця. Його тіло перемінилося у красу й безсмертність. Цілий Христос заяснів чаром, достоїнством і привітністю. Самий повний втіхи осушує сльози. Його поздоровлення ушасливує миром. Його присутність несе надземську радість.

Ціле воскресне посланництво Христа є навіяне Його надзвичайною любовію. По перенесених терпіннях Христос став наче ще більше добрим, ласкавим і любячим. З якою добро-

тою прощає Христос каючомуся Апостолові Петрові, коли питається ніжно: “Симоне Йоанів, чи любиш мене,”. З якою приступністю повчає двох учеників, що йшли до Емаусу, запитавши їх: “Чи не мав Христос це пострадати й так увійти у свою славу?”. З яким виrozumінням увірює невірнього Апостола Тому про: своє дійсне воскресення, коли дозволяє йому диткнутися Своїх ран і каже: “Вложи свій палець сюди і поглянь на мої руки й подай свою руку і вложи в мій бік і не будь невірний, но вірний”.

Післанництво Христа не устало з Його воскресенням. Цінним даром воскресшого Христа є установа св. Тайни Хрещення, де Він поручає своїм Апостолам: “Ідіть отже й навчайте всі народи й хрестить їх в ім'я Отця й Сина й Святого Духа.” На воскресний час припадає й установлення св. Тайни Покаяння й відпущення гріхів, бо сказав Христос: “Прийміть Святого Духа; кому відпустите гріхи, відпустяться їм; а кому задержите, задержаться”. У великодному часі сказав Христос: “Ідіть у весь світ і проповідуйте євангеліє всьому створінню, хто увірить і охреститься, буде спасений; а хто не увірить буде осуджений”. Докінчення будови Церкви й передання найвищої влади св. Петрові є також воскресним даром, коли Христос поручив йому: “Паси ягнята мої... паси вівці мої”.

Наука про Христове воскресення є основою нашої віри. Своім воскресенням Христос доказав, що Він є Богом. Коли Христос є Богом, то і Його наука є Божою. Божої установи є й св. Церква з Єрархією, що її установив в одності з Петровою скалою. Божої установи є й св. Тайни. Христос до нині перебуває під видами хліба й вина у Пресвятій Евхаристії, коли правдивий священник освячує хліб і вино.

Воскреслий Христос дає нам радісну надію, що й ми колись станемо із гробу. Живемо в часах, що в них віра захитується, надія тратиться, нас огортає розпука, коли приходиться нам думати про смерть і вічність. Не лякаймося гробу і зітління нашого тіла, доки маємо надію на воскресшого Христа. Гарно про це говорить св. Августин: “У воскресенні Ісуса міститься чудо і приклад; чудо, щоб ти повірив; приклад, щоб мав надію, що ти воскреснеш”.

Одинокою і конечною умовиною воскресної радості є повстати з гріхів і жити в ласці Бога. Це пригадає нам св. Павло, коли пише: “Як Христос воскрес із мертвих славою Отця, так і ми ходім в обновленому житті.” У чистій, вільній від гріхів совісті, несім свій щоденний хрест за Христом, то й діждемося прославлення з Христом.

Великдень несе свої проміння радості для нашого розкиненого по цілім світі народу. Хоч на скитальщині, далеко він знаходиться від своїх рідних земель, церковних храмів, великодних дзвонів, проте й на скитальщині св. Церква кличе до нього словами Христа: “Кріпиться, бо Я побідив світ”.

Христове воскресення є також заporукою кращої будучини нашого обездержавленого Українського Народу. У ро-

ках жаху й смутку, що їх не знала досі наша історія, кличе нас воскресший Христос. Слухаймо Його, полюбім цілим серцем і думками, стаємо кріпко при Католицькій Церкві, що вже нераз урятувала нас перед руїною і знищенням.

В цей день, що його сотворив Господь, радуймося і веселімся в ньому. Так взиває нас много разів св. Церква у своїх великодних богослуженнях. Радіймо всі Христовим воскресенням, бо побіда Христа є нашою побідою. Служім Богові веселим серцем, бо служимо Цьому, що сказав, що Його ярмо є легке, а тягар солодкий.

У радісний празник Христового Воскресення бажаємо Вам від воскресшого Христа багатих ласк, витривалости у доброму аж до кінця, правдивої радости на тяжкій дорозі нашого туземного життя і веселих Свят, Христос Воскрес!

† ВАСИЛІЙ, ЄПИСКОП—ОРДИНАРІЙ

† НІЛЬ, ЄПИСКОП—ПОМІЧНИК

Винніпег, 27 березня, 1948.

ПАСТИРСЬКЕ СЛОВО

З приводу оснoвання двох нових Дієцезій та іменування двох нових Єпископів.

Високопреподобні й Всечесніші Отці,
та Дорогі в Христі Браття й Сестри!

Надзвичайна радісна вістка прийшла до нас дня 3-го березня, цього року від Апостольського Делегата з Оттави, що Святіший Отець, Папа Пій XII., оснував дві нові Дієцезії для Українців Католиків у Канаді й заіменував двох нових Єпископів.

Ця радісна вістка з Риму є для нашої Церкви історичною подією. Вона одночасно є й граничним стовпом у нашому дальшому релігійному й народньому розвоєві. Ця радісна вістка являється одинокою цього рода подією так, що неодному у першій хвилині годі було повірити, що вона стала дійсністю.

А однак теперішня історична подія була підготована вже від довгих літ. Теперішній Єпископ-Ординарій, ще з хвилиєю свого іменування на Єпископа, у 1929 р. зробив відповідні кроки щодо Єпископа-Помічника. Однак справа Єпископа-Помічника стрінула різні труднощі, а з вибухом війни у 1939 р. ще більше затягнулася. Щойно 1943-ий рік приніс радісну вістку з Риму про надання Єпископа-Помічника, в особі Його Ексцеленції Кир Ніля, з приходом Єпископа-Помічника праця Єпископа-Ординарія стала дуже облегченою. У всіх напрямках нашого релігійного й організаційного життя завважується поступ, розвій, поглиблення й нові здобутки. Але цей буйний розквіт Дієцезії, з новоосновуваними парохіями та збільшенням числа священників, видвигнув конечність помічників-Єпархів, як і також утворення нових Дієцезій.

Відносно територіяльного поділу дотеперішньої Дієцезії у Канаді йшли заходи вже від 1934 р. Тоді саме Єпископ-Ординарій предложив меморіал до Риму, з днем 28 грудня, 1934. Однак зайшли різні труднощі й видвигнуто думку надати Генерального Вікарія-Єпископа на Східню Канаду з осідком у Торонті. Єпископ-Ординарій в часі відвідин у Римі знову представив цю справу Апостольській Столиці. Але воєнні події відложили цю справу на якийсь час. Щойно з початком 1947 р. Його Ексцеленція Ільдебранд Антонютті, Апостольський Делегат з Оттави, в часі свого побуту в Римі, порушив наново нашу справу. Коли Емініція Евген Кардинал Тіссеран відвідав літом 1947 р. особисто найважливіші осередки у Канаді, то справа утворення нових Дієцезій пішла дуже скоро вперед, так що 3-го березня, 1948 р. офі-

ціально проголошено утворення трьох Апостольських Ексархів.

По основанні трьох Апостольських Ексархів у Канаді наступив слідуючий територіальний поділ: 1. Ексархат Західньої Канади обнимає Провінції Алберти, Бритійської Колумбії й Території Юкону, з осідком Єпископа-Ординарія в Едмонтоні, Алберта. 2. Ексархат Осередньої Канади обнимає Провінції Манітоби й Саскечевану, з осідком Єпископа-Ординарія у Вінніпегу, Манітоба. 3. Ексархат Східньої Канади обнимає Провінції Онтерії, Квебеку, Нового Бронсвіку, Нової Скошії, Принс-Едвард Айленд, як і одночасно Нову Фунляндію й Лябрадор, з осідком Єпископа-Ординарія у Торонті, Онтеріо.

Крім цього Святіший Отець потвердив на дальше теперішнього Ексарха, Єпископа-Ординарія, Кир Василя Ладіку Єпископом-Ординарієм на Ексархат Осередньої Канади й додав йому до помочі Єпископа-Помічника в особі Преосвященного Єпископа-Номіната Андрея Роборецького, дотеперішнього пароха церкви св. святих Йосафата у Торонті, Онтеріо. Дотеперішній Єпископ-Помічник Його Ексцеленція Кир Ніль Саварин є заіменований Єпископом-Ординарієм на Ексархат Західньої Канади. Дотеперішній парох церкви у Брентфорді, Онтеріо, Преосвящений Ісидор Борецький, Єпископ-Номінат, є заіменований Єпископом-Ординарієм Ексархату Східньої Канади.

Особи нових Єпископів-Номінатів є дуже добре нам значі з їх довголітньої праці по наших парохіях у Канаді. Преосвященний Єпископ-Номінат Ісидор Борецький, ведений бажанням місійної праці у Канаді, приїхав сюди 1938 р., місіонарював якийсь час, зразу в околицях Канори, Саск., відтак у підвінніпегському дистрикті, а найновішими часами у місцевостях Брентфорду, Провінції Онтеріо. Преосвященний Номінат Андрей Роборецький, душпастирював зразу в окрузі Давфин, а відтак в Онтеріо як парох церкви св. святих Йосафата, в Торонті. Оба Єпископи Номінати, своєю щирою, жертвенною і витривалою працею, здобули собі серед Вірних любов, повагу й пошану.

Особи нових, молодих, повних самопосвяти Єпископів-Номінатів, що є обізнаними з життям, історією і потребами нашого Народу й св. Церкви в Канаді, дають повну запоруку великих успіхів у найближчій будуччині. Найновіше призначення Римом двох священиків з дієцезального клиру є одночасно великим признанням для дієцезальних священиків за їх ревну, щирю, жертвенну й повну самопосвяти душпастирську працю. Для нових Владик, що разом із високим достоїнством прийняли на себе й велику відвічальність, виявм нашу любов, пошану, привязання й щирю співпрацю, щоб їх благородні зусилля увінчалися великими успіхами для Божої слави, піднесення нашої св. Церкви й розвою нашого Українського Народу у Канаді.

Проголошуючи офіційно цю найновішу веселу вістку про іменування двох нових Єпархій і основи двох нових Дієцезій, радіймо всі цією важкою, історичною подією у розвої нашої св. Церкви у Канаді. В першій мірі зложім за це найсердечнішу подяку Предоброму Богові. Під цю історичну хвилю лиймо вдячним своїм серцем до вічного міста Риму й Батька цілого Католицького Світу, що при журливості й дбанні про долю цілої Католицької Церкви, не забуває й за нас і тоді, коли всі наші Єпархи є увязнені, дієцезії понижені, а Церква на Західній Україні мусить скриватись у катакомбах, то Папа Пій XII., основи тут у Канаді три нові, повні й самостійні Дієцезії, на взір Дієцезій на Західній Україні. Наша особливіша вдячність належиться і Його Емінінції Євгенові Кардиналові Тіссеранові, що виєднав у Святішого Отця і іменування нових Єпископів і основи трьох Дієцезій. Вдячними словами згадуємо і всі старання у прискоренні нашої теперішньої радості у Канаді, їх Ексцеленції І. Антонютті, Апостольського Делегата в Оттаві.

У цих часах історичних досвідів на землях наших предків, коли св. Церква переносить такі страшні переслідування, основи двох Дієцезій і іменування двох нових Єпархій, нехай для нас буде радісним дучем, джерелом натхнення до більше посиленої праці над нашим дальшим розвитком релігійним і оновленням нашого народу в Канаді.

Найновіші радісні події в історії нашої св. Церкви в Канаді, що їх у дарі приніс для нас Апостольський Престіл, є не лише признанням нашого буйного розвитку релігійного й організаційного життя, але й бажанням св. Церкви, щоб у будучині Канада була в силі зайнятися, при догідних обставинах, місійним завданням.

Засилаймо свої сердечні благання й молитви перед престіл Предоброго Бога, щоб благословив новоутворені Дієцезії новоіменованих Єпископів, зберіг як найдовше в архієрейському апостолуванні, а наша св. Церква в Канаді відповіла вложеній на ній місії, по бажаннях св. Церкви.

Всім нашим Всечеснішим і Дорогим Отцям, та нашим Вірним засилаємо особливіше і щире Архієрейське Благословення.

† Василій, Єпископ-Ординарій,
Апостольський Ексарх Канади.

Винніпег, березня 3, 1948.

(Це Послання треба прочитати по всіх церквах нашого Ексархату).

Єпископські Оголошення

Інтронізація Преосвященного Ніля

З приємністю подаємо до відома, що інтронізація Його Ексц. Кир Ніля відбудеться у вівторок, 13-го квітня, в церкві св. свящ. Йосафата, в Едмонтоні, Алта., в часі Архієрейської Сл. Божої.

Консекрація Обоих Єпископів

З радістю оголошуємо, що свячення обох Єпископів-Номінатів, Його Ексц. Ісидора Борецького й Його Ексц. Андрея Роборецького, відбудуться в катедрі св. Михаїла, в Торонті, Онт., в четвер 27 мая.

Участь в Інтронізаціях і Консекраціях

Обовязком усіх Отців Західного Ексархату Канади є прибути на інтронізацію в Едмонтоні, Алта. Також всі Отці Східного Ексархату Канади є обовязані прибути на консекрацію в Торонті, Онт., і на інтронізацію. Усіх інших Отців цілої Канади сердечно запрошуємо від себе вже від тепер на ці надзвичайні історичні торжества інтронізацій і консекрацій. Сподіємося, що Дорогі Отці виконають це радо для нас. Тому й у відносні неділі належить не заповідати відправ вірним і так уплянувати свої поїздки, щоб можна бути на консекраціях і інтронізаціях і мати при цім малецький літний відпочинок.

Метрикальні Відписи Книг

Метрикальні відписи книг і копії хрещень і супруж треба вислати до Винніпегу, Ман., всьо що є, до кінця 1947 р. Від 1-го січня 1948 р. треба буде вже відсилати метрикальні копії до відносних Ординаріїв.

Справа диспенз і властей

У всяких справах диспенз і інших властей Всеч. Отці західного і східного Ексархату будуть на дальше удаватися до Єп.-Ординаріяту у Винніпегу, Ман., аж до дня інтронізацій обох нових Ординаріїв.

Належить вирівнати по кінець травня катедрастики, інші такси та збірки також західного і східного Ексархату, та вислати до Винніпегу.

Прийняті до канадійського Ексархату:

о. Юрій Малий, о. Михаїл Романчук, о. Степан Тарнавецький, о. Володимир Івашко, о. Ярослав В. Бенеш.

Канадійський Ексархат числить тепер 144 священників та 14 питомців духовної семинарії.

Душпастирські посади одержали:

Орд. ч. 14. дня 20. січня назначений о. Ів. Кришталович парохом церкви Пресв. Родина, Форт-Руж. (Винніпег).

Орд. ч. 41. дня 29 лютого, о. Н. Кушмірик назначений парохом Веланд, Онт., і околиці.

Орд. 42. дня 6. березня о. М. Швед назначений парохом в Портедж ля Прері, Ман.

Орд. ч. 45. дня 13. березня о. В. Шумей назначений парохом церкви св. Йосафата, Вест Торонто, Онт.

Орд. ч. 48. дня 15 березня назначено о. Я. В. Бенеша до помочі в парохії Мат. Божої, Бетурст. Торонто, Онт.

Назначення: під ч. 45 і ч. 48. є тимчасові, та вимагають опісля сдобрення Еп. Ординаріяту східнього Ексархату.

З цим числом **кінчимо** "Канадійський Епархіяльний Вістник", що виходив від р. 1929 — до березня 1948 р.

Всіх чисел вийшло 37.

Слідуюче число буде 1., після поділу на 3. Ексархати, та буде урядовим письмом Центрального Ексархату.

Кінець, Богу Слава.

Хроніка Дієцезії

1947.

(Продовження)

31. грудня. Їх Преосвященство Кир Василій уділило нищі священня богословам: Володимирові Василюшину, П. Малюдзі, ЧНІ., і С. Іваночкові, ЧНІ., у Єпископській Каплиці, у Вінніпегу, Ман.

1948.

2. січня. Їх Ексц. Кир Василій висвятили Бр. П. Малюгу, ЧНІ., і С. Іваночка на діаконів у церкві св. Володимира й Ольги у Вінніпегу, Ман.

4. січня. Преосвященні Василій висвятили П. Малюгу, ЧНІ., й С. Іваночка, ЧНІ., на священників у ц. св. Володимира й Ольги, у Вінніпегу, Ман.

7. січня. Їх Ексц. Кир Василій відправили Архієрейську Службу Божу в ц. св. Володимира й Ольги й виголосили різдвяну проповідь; а Їх Ексц. Кир Ніль відправили Арх. Службу Божу у церкві св. Покрови, Вінніпегу й мали з нагоди різдвя проповідь.

19. січня. Їх Ексц. Кир Василій висвятили діякона Володимира Олача на священника в церкві Пресв. Евхаристії в Іст Кілдонан, Ман.

12. лютого. Їх Ексц. Кир Ніль відвідали університетську молодь з Вінніпегу й мали особливішу до неї промову.

7. березня. Їх Преосвященство Кир Ніль відправили Арх. Службу Божу в церкві св. Николая у Вінніпегу, Ман. а відтак посвятили новозбудовану парохіяльну салю й мали з цієї нагоди Архієрейське слово.

11. березня. Оба Преосвященні, Кир Василій і Кир Ніль, та оба Єпископи-Номінати, Кир Ісидор і Кир Андре були присутні на священнях Єпископа Лаврентія Тетро, Апостольського Вікарія для Тонганіки, в Африці, у катедрі св. Боніфатія, у Ст. Боніфас, Ман.
